

Ca l'Oller

Aguilar de Segarra

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Carretera BV-3008, en un accés passat el Km 19 en direcció Fonollosa
Emplaçament	Nucli d'Aguilar, al nord est del terme a la vora de Cal Canonge
Alçada:	595

Coordenades:

Latitud:	41.75996
Longitud:	1.62368
UTM Est (X):	385588
UTM Nord (Y):	4624041

Classificació

Número de fitxa	08002 - 81
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XVI
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Excepte l'edifici original que està deshabitat. S'hi han fet reformes recentment.
Protecció	Legal
Observacions protecció:	BCIL, Catàleg de béns protegits del POUM, 22; EPA
Número inventari	Si, IPA 16152
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	08002A002001030000UG
Fitxes associades:	

Capella del Cementiri vell d'Aguilar, Santa Rita

Descripció

Gran casa de planta rectangular i coberta de dos aiguavessos amb teula ceràmica i definida per tres volums, els quals han anat creixent progressivament vers a l'est. El volum més antic, està deshabitat i ha patit diverses modificacions. Compost per planta baixa, primer pis i golfes està feta amb pedres més o menys treballades, col·locades unes al costat de les altres definint filades regulars rejuntades amb morter. Les cantonades i les obertures estan definides per pedres ben treballades. Les portes i finestres són rectangulars, però destaca una finestra petita a l'alçada del primer pis de la façana oest, feta en arc de mig punt en un bloc de pedra. Sobre aquesta façana oest, s'adossa un gran dipòsit d'aigua.

A aquest volum primigeni, també s'hi va afegir una ampliació recentment (abans del 1956), un nou edifici destinat a habitatge a la façana de migdia.

Adossat al volum principal, pel seu cantó oest, hi hauria la torre de planta rectangular, que defineix el segon volum. La tècnica constructiva és similar, és a dir una construcció de pedra vista, amb pedres escairades a les cantonades i a les obertures. Les finestres també són rectangulars, definides per llindes i muntants de pedra ben treballada amb algun amplit de pedra motllurada. A la façana nord d'aquest segon cos s'intueix que les finestres han estat reformades.

Per últim destaca el tercer volum on la façana de migdia és el més destacable. Està lleugerament atalussada, amb una galeria formada per tres arcs de mig punt i una golfa que segueix la mateixa arcuació. Aquesta façana també està feta de pedra vista amb pedres rejuntades, amb les obertures definides per pedres ben treballades. A l'oest d'aquesta façana, hi ha un balcó a l'alçada de la galeria i una finestra petita a l'alçada de les golfes. A la planta baixa, també hi ha dues portes fetes amb arcs rebaixats de pedra i un parell de finestres.

A la façana nord hi ha una porta d'accés i quatre finestres, dues al primer pis i dues a les golfes, la mateixa distribució que segueix la façana de llevant. Aquí la porta té un arc rebaixat de pedra i per sota hi ha la llinda amb perfil circular a la part superior. Adossat a aquesta façana hi ha un petit cobert.

La coberta d'aquest tercer volum és a dues aigües, i en destaca el remat del carener en la façana est, definint una espècie de boca oberta feta amb peces ceràmiques corbes amb forma dentada i el que podria representar una llengua a centre.

Per últim, al nord de l'edificació principal i al costat de la capella de Santa Anna, hi ha dos coberts antics ampliat mitjançant porxos de nova construcció.

La capella de Santa Anna, es troba en un edifici actualment utilitzat com a graner a l'est de les edificacions principals.

Observacions:

Fitxa 81 del Catàleg de Masies

Història

Els seus orígens es remunten al segle XIII però les parts més antigues conservades (torre i nucli antic) ja són del segle XVI.

Els dominis de Ca l'Oller sembla que foren importants durant l'edat mitjana. El 1399 trobem el mas de Puigjordans en una sentència arbitral. Aquest mas és de Francina Berardes del mas de Berardes, una pubilla, vídua d'en Vicenç Junyent. Tanmateix sembla que al segle XV aquest mas ja és derruït, tal com apareix al

capbreu de 1649. És possible que el mas Súria, que també apareix com derruït al capbreu 1649 estigués dins els dominis i propietats de Ca l'Oller.

En aquest mateix capbreu i com a propietari de Ca l'Oller apareix Mateu Oller. Al cens de 1857 hi consta Josep Oller i Satorra.

Dels Oller hi ha per tant referències constants des del 1496. És l'antic mas Berardes, més tard es van dir Junyent i a parir del segle XVI es diran Oller. La propietat de Ca l'Oller era força productiva i entre els segles XVIII-XIX va viure una època de prosperitat que és reflectí a l'arquitectura del mas.

El conflicte hereditari de finals del segle XX, entre la Rita Vall de Ca l'Oller i el seu nebot Ramon Oller com a protagonistes quedà gravat a la memòria de la gent. De fet, fruit de tot això Rita Vall va fer grans donacions a l'església que van permetre fer el tancat del cementiri Vell d'Aguilar i la capella de Santa Rita a dins de la qual està enterrada. (PARCERISAS 2000:213)

Finalment Ramon Oller i Centelles, fill del Ramon Oller, va vendre la masia a uns alemanys als anys '50 finalitzant així la nissaga familiar.

Bibliografia

PARCERISAS, R. (2000): Memòria d'Aguilar de Segarra. Recull de la vida d'un poble. Centre d'Estudis del Bages.

